

4de Møde.

Torsdag den 13. Oktober Kl. 12.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Spørgsmaal om Fremme af Forespørgsel til Statsministeren af J. S. Foget m. fl. om, hvorvidt Statsministeren billiger den Fremgangsmaade, som Dansk Arbejdsmandsforbund har anvendt over for den 76-aarige Proprietær Winther, Skudshale.

Formanden: Hvis ikke Indsigelse fremkommer, vil jeg betragte Samtykket til Forespørgselens Fremme som givet. (Op- hold). Det er givet.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1939 til 31. Marts 1940.

Forhandlingerne genoptoges.

Christmas Møller: For tiende Gang efter Ministeriet Stauning-Munchs Dannelse, for sidste Gang, inden vi gaar til Valg, holdt den højtærede Statsminister i Tirsdags over for Rigsdagen Ministeriets Programtale. Den beskæftigede sig naturligvis ikke hverken med Jubilæet eller med Valget. Aabningstalen var, som Aabningstaler nu altsaa engang er, en skematisk Redegørelse for, hvad Regeringen agter at fremkomme med Forslag om i den Rigsdagssamling, som nu er begyndt.

Forinden jeg gaar over til at give Det konservative Folkepartis Svar paa Statsministerens Tale og prøver paa for mit Partis Vedkommende at give Besked om, hvorledes vi mener, Arbejdet skal udføres i denne Vinter, kunde der maaske være Grund til i nogle faa Ord at ridse op den enorme Forskel, der er mellem da og nu, og hvorledes det unægtelig paa overordentlig mange Omraader har været nødvendigt for Regeringen at føre en anden Politik end den, den kom til Magten paa for snart 10 Aar siden. Dengang: Folkeforbunds-Poli-

tik, Briand-Kellogg-Pagt, Mestbegunstigelsestraktater og saa fremdeles — nu: en Politik, hvor den nævnte Pagt er glemt, hvor Tankerne mere er optaget af at angive, i hvor løst et Forhold vi staar til Folkeforbundet, end det modsatte. Dengang: Afrustningsforslag; efter i 1932 og 1937 at have gennemført Militærordninger — den sidste alene og paa eget Ansvar — er Sindene optaget af, ogsaa Statsministerens Sind, om vi ikke skal revidere den Militærordning, som altsaa ikke er 2 Aar gammel. Dengang: Frihandel og Mestbegunstigelse — nu: Valutacentral, som intet har med Frihandel at gøre. I 1929: rolige Tilstande for Erhvervslivet, det sidste Normalaar inden Krisen, forholdsvis lav Arbejdsløshed — i Dag: en mangeaarig latent Arbejdsløshed, som det ikke er lykkes Ministeriet at gennemføre virkningsfulde Foranstaltninger over for. Paa uendelig mange Punkter er det unægtelig gaet helt anderledes, end Regeringen og vi alle ventede i 1929, men det kan ikke være min Opgave ved denne Lejlighed at drage en nærmere Sammenligning.

Erkendes maa det naturligvis ogsaa, at Kræfterne udefra har været saa kolossale og paa saa mange Omraader har virket ind paa vort Lands Forhold, at der i mange Henseender maa føres en anden Politik og gennemføres andre Foranstaltninger, end man regnede med, da Ministeriet tiltraadte. Der vil senere blive Lejlighed til at foretage en Opgørelse over den Politik, der er ført i disse Aar. Opgaven i Dag maa være at give Udtryk for, hvilken Politik vi mener, Landet skal føre i Morgen og i den nærmeste Fremtid.

Det første, jeg ønsker at fremhæve, er dette, at vi blot for nogle faa Uger siden gennemlevede Dage, hvor et knugende Tryk lagde sig over os alle, hvor alle i vort Folk følte den Ængstelse, vi havde lige ind paa Livet, et Mareridt, som, just fordi vi har oplevet 1914 og Krigen derefter, blev saa meget frygteligere. Vi oplevede Uger og Dage, hvor vi paa saa mange Maader saa, hvor uforberede vi var, baade i den ene og den anden Henseende. Vort første og største Ønske for det Arbejde, der nu skal begynde, er da dette, at ingen af os maa glemme den Følelse, vi havde i de Dage, og at vi alle maa forstaa det saaledes, at der dog maaske blev givet os en lille Frist til at bringe vore Sager i Orden.

Statsministeren begyndte sin Tale med at omtale Folkenes Forbund og dets svækkede Stilling. Vi er ikke uenige i den Betragtning, Statsministeren her fremsatte.